

afb. 1. Herfst in Vreewijk in de jaren vijftig. Er staan nog geen auto's op straat!
(GAR, kalender 1992, maand oktober)

Beide wijken zijn als een eenheid opgezet. De initiatiefnemers van Vreewijk wilden niet alleen het 'plan in volle omvang kunnen overzien', maar het ook als zodanig uitvoeren om de 'regelmatigheid van opzet en een bedrijfszekerheid' te waarborgen.¹

In het beroemde preadvies *De organische woonwijk in open bebouwing* (1932) prezen vooraanstaande moderne architecten van de verenigingen 'Opbouw' (Rotterdam) en 'de 8' (Amsterdam) de verkaveling en de juistheid van oriëntering van de woningen, de eenvoud, menselijkheid en fijnheid van Vreewijk als 'voorbeeldig'. Minder gecharmeerd waren de modernen van de 'het kinderachtig gespeel met hoekjes en bochtjes' en ze vonden de wijk ook niet direct organisch, onder meer omdat de achterterreinen en de singels onvoldoende met elkaar waren verbonden.² Met het begrip 'organisch' werd bedoeld: een

logische plaats in de wijk van woningen en andere gebouwen; verband tussen de groensystemen van de wijk en de stad en een logische plaatsing en bereikbaarheid van recreatierreinen voor jongeren en ouderen. Een doordachte oriëntatie van de woningen op de omgeving en de zon, vermindering van gesloten bouwblokken en van woningen langs verkeersstraten maakten het organische wijkprogramma compleet. Vreewijk had op die punten al heel wat te bieden. *Woonmogelijkheden in Rotterdam* (1941) door Van Tijen & Maaskant en Brinkman & Van den Broek prees de ontwerpers Granpré Molière, Verhagen en Kok omdat zij in Vreewijk een hoogtepunt van 'doordacht sociaal menselijk gevoel [en] een schone harmonieuze vorm' hadden bereikt. Niet het esthetische, maar het menswaardige stond in het ontwerp van de wijk voorop.³